

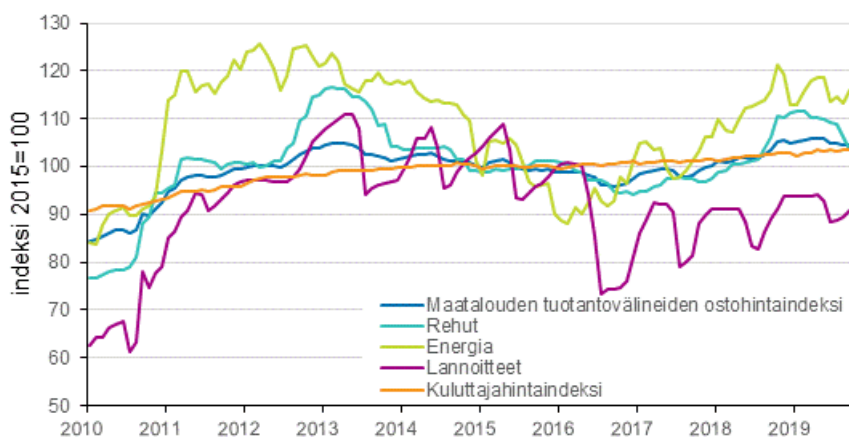
Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi

2019, 3. vuosineljännes

Rehujen hintapiikkistä palattiin normaaliin – investointien hinnat nousuun

Maatalouden tuotantovälineiden ostohinnat nousivat 1,9 prosenttia vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä. Tuotantotarvikkeet ja palvelut maksoivat 1,8 prosenttia ja maatalouden investoinnit 2,2 prosenttia enemmän kuin vuosi sitten. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen tuoreimmasta maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksistä. Indeksillä kertoo, kuinka paljon maatalouden tuotantotarvikkeiden, palvelujen ja investointien hinnat ovat muuttuneet perusajankohtaan nähden.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi ja kuluttajahintaindeksi 2015=100, 1/2010–9/2019

Maanviljelijän maksaman energian hinta pysyi keskimäärin edellisvuoden tasolla. Tämä selittyy sillä, että halventuneet moottori- ja lämmityspolttoaineet kompensoivat kallistuneen sähkön hintaa. Vuosia melko vakaana pysynyt sähkön hinta lähti nousuun kuivan kesän seurauksena vuoden 2018 lopulla. Vesivarastojen vähydestä maksetaan edelleen. Vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä viljelijä maksoi sähköstä yhdeksän prosenttia enemmän kuin vuosi sitten samaan aikaan. Polttonesteet puolestaan alkoivat kallistua kesällä 2018 ollen huipussaan loppuvuodesta ja uudestaan viime keväänä. Nyt polttonesteiden hinnat laskivat nelisen prosenttia.

Lannoitteiden hinnan nousu uuden lannoitekauden alussa oli maltillista. Hinnat nousivat neljä prosenttia edellisvuoden tasosta. Rehujen vuodentakaisesta hintapiikistä on toivuttu. Tuotantoeläimille syötetään tänä syksynä pari prosenttia kalliimpaa rehua. Rehuseosten hinnat nousivat kolme prosenttia, mutta rehuviljojen hinnat laskivat kahdeksan prosenttia.

Maatalouden investointien hinnat ovat seuranneet hyvinkin tasaisesti yleistä hintakehitystä, mutta vuoden 2018 alusta lähtien investointien hinnat ovat olleet inflaatiövauhtia korkeammat. Tämän vuoden kolmannella neljänneksellä hinnat nousivat reilut kaksi prosenttia. Eniten kallistui kuljetuskaluston hinta, runsaat kolme prosenttia.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, 3. vuosineljännes 2019

Indeksit (2015=100)	Pisteluku III/2019	Neljännesvuosimuutos, %	Vuosimuutos,%
Kokonaisindeksi	104,5	- 0,9	1,9
Maatalouden tuotantotarvikkeet ja palvelut	104,0	- 1,4	1,8
Maatalouden investointeihin käytettävät tavarat ja palvelut	106,0	0,2	2,2

Maatalouden tuotantovälineiden ostohinnat nousevat reilut kaksi prosenttia tänä vuonna

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintojen arvioidaan tänä vuonna nousevan 2,2 prosenttia vuoteen 2018 verrattuna. Tuotantoon käytettävien tarvikkeiden ja palveluiden hinnat nousevat 2,1 prosenttia ja investointeihin käytettävien tavaroiden ja palvelujen hinnat nousevat 2,3 prosenttia. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen laskemaan hintaindeksiennusteeseen.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, indeksiennuste 2019

Indeksi (2015=100)	Pisteluku 2019, ennuste	Ennustettu vuosimuutos 2018-2019, %
Kokonaisindeksi	104,8	2,2
Maatalouden tuotantotarvikkeet ja palvelut	104,4	2,1
Maatalouden investointeihin käytettävät tavarat ja palvelut	105,9	2,3

Maatalouden tuottajahintaindeksi ja maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi ovat indikaattoreita, jotka mittaavat maataloustuotteiden ja maatalouden tuotantovälineiden hintakehitystä viljelijöiden näkökulmasta. Maatalouden hintaindeksien perusvuosi on 2015, jota merkitään luvulla 100. Tilastokeskus laskee maatalouden hintaindeksiennusteen EU:n tilastovirastolle Eurostatille kerran vuodessa. Lopullinen maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi vuodelta 2019 julkaistaan helmikuussa 2020.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, III/2019.....	4
Liitetaulukko 2. Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, indeksiennuste 2019.....	4

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Maatalouden hintaindeksit 2015=100, 1/2010–9/2019.....	5
Liitekuvio 2. Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, 1/2010–9/2019.....	5
Laatuseloste: Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100.....	6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, III/2019

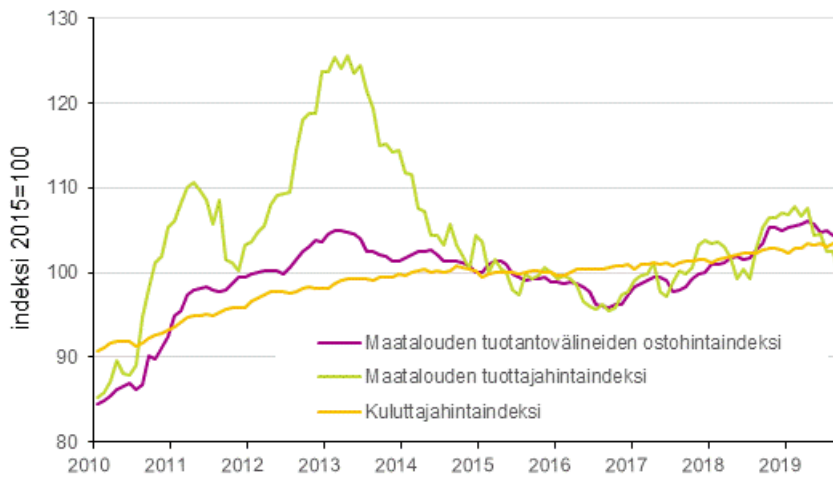
Indeksinimike		Pisteluku	Neljännesvuosimuutos, %	Vuosimuutos, %
200000	MAATALOUDEN TUOTANTOTARVIKKEET JA PALVELUT (Panos 1)	104,0	-1,4	1,8
201000	SIEMENET JA TAIMIMATERIAALI	105,9	0,0	9,0
202000	ENERGIA, VOITELUAINEEET	114,6	-2,0	0,3
203000	LANNOITTEET JA MAANPARANNUSAINEEET	89,5	-2,5	3,9
204000	KASVINSUOJELUTUOTTEET JA TORJUNTA-AINEET	96,8	0,3	-1,7
205000	ELÄINLÄÄKINTÄKULUT	103,3	0,0	1,2
206000	ELÄINTEN REHUT	106,2	-3,2	2,3
207000	KONEIDEN HUOLTO JA KORJAUS	102,3	0,2	1,0
208000	RAKENNUSTEN HUOLTO JA KORJAUS	106,8	0,4	1,5
209000	MUUT TAVARAT JA PALVELUT	104,9	0,2	1,1
210000	MAATALOUDEN INVESTOINTEIHIN KÄYTETYT TAVARAT JA PALVELUT (Panos 2)	106,0	0,2	2,2
211000	TARVIKKEET	107,5	0,1	2,9
211100	KONEET JA MUUT LAITTEET	105,6	0,2	2,1
211200	KULJETUSKALUSTO	109,1	0,0	3,5
212000	RAKENNUKSET	103,6	0,3	1,0
212100	MAATALOUSRAKENNUKSET (EI ASUINRAKENNUKSET)	103,6	0,3	1,0
219000	MUUTA	106,0	0,0	3,1
220000	MAATALOUDEN TUOTANTOVÄLINEIDEN OSTOHINTAINDEKSI YHTEENSÄ (Panos 1 + Panos 2)	104,5	-0,9	1,9

Liitetaulukko 2. Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, indeksiennuste 2019

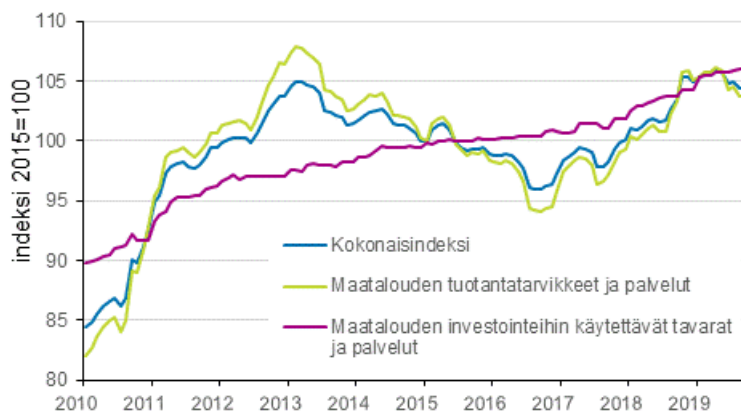
Indeksinimike		Ennustettu pisteluku 2019	Ennustettu vuosimuutos 2018–2019, %
200000	MAATALOUDEN TUOTANTOTARVIKKEET JA PALVELUT (Panos 1)	104,4	2,1
201000	SIEMENET JA TAIMIMATERIAALI	103,5	5,5
202000	ENERGIA, VOITELUAINEEET	116,2	2,8
203000	LANNOITTEET JA MAANPARANNUSAINEEET	91,8	2,6
204000	KASVINSUOJELUTUOTTEET JA TORJUNTA-AINEET	96,1	-1,5
205000	ELÄINLÄÄKINTÄKULUT	102,9	1,0
206000	ELÄINTEN REHUT	106,5	2,7
207000	KONEIDEN HUOLTO JA KORJAUS	102,4	0,9
208000	RAKENNUSTEN HUOLTO JA KORJAUS	106,6	2,6
209000	MUUT TAVARAT JA PALVELUT	104,4	1,1
210000	MAATALOUDEN INVESTOINTEIHIN KÄYTETYT TAVARAT JA PALVELUT (Panos 2)	105,9	2,3
211000	TARVIKKEET	107,5	3,0
211100	KONEET JA MUUT LAITTEET	105,6	2,0
211200	KULJETUSKALUSTO	109,1	3,8
212000	RAKENNUKSET (EI ASUINRAKENNUKSET)	103,4	1,2
219000	MUUTA	105,6	2,8
220000	MAATALOUDEN TUOTANTOVÄLINEIDEN OSTOHINTAINDEKSI YHTEENSÄ (Panos 1 + Panos 2)	104,8	2,2

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Maatalouden hintaindeksit 2015=100, 1/2010–9/2019

Liitekuvio 2. Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, 1/2010–9/2019

Laatuseloste: Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Yhteenveto tilaston tietosisällöstä ja käyttötarkoituksesta

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100 sisältää indeksipistelukuja maatalouden tuotantopanosten hinnanvaihteluista. Indeksillä kuvaa viljelijän kannalta tuotantopanosten arvonlisäverottomien hintojen kehitystä ja hintakehityksen vaikutusta maatalouden tuotantopanosten ostoihin liittyviin menoihin. Tilaston käyttäjiä ovat mm. kansantalouden tilinpito maatalouden taloustilien yhteydessä, tutkimuslaitokset, Eurostat, DG Agri, FAO ja viljelijät.

1.2 Käsitteet

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi sisältää hintaindeksitietoja maatalouden tuotantopanosten ostohinnoista. Indeksien keskeiset käsitteet on määritelty Tilastokeskuksen käsitteetietokannassa ja kuvattu indeksin menetelmäselosteessa: <http://tilastokeskus.fi/til/ttohi/men.html>.

1.3 Luokitukset

Indeksin kuusinumeroisen luokitus noudattaa maatalouden tilinpidon luokitusta pääpiirteissään (Economic Accounts for Agriculture EAA, jolla on yhteys kulloinkin voimassa olevaan toimialaluokitukseen NACE ja sen suomalaiseen versioon TOL). Tiedot on luokiteltu Eurostatin kuusinumeroisen luokituksen mukaan kahteen pääryhmään: 1. maatalouden tuotantotarvikkeet ja palvelut sekä 2. maatalouden investointeihin käytetyt tavarat ja palvelut. Pääryhmät on jaettu yhteensä 12 alaryhmään, jotka on esitetty tarkemmin julkaisussa EU:n Maataloushintatilastojen käsikirja ([Handbook for EU Agricultural Price Statistics](#), March 2008).

1.4 Tietolähteet

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksin pääasialliset tietolähteet ovat yritykset, yhdistykset ja maatalouskaupan keskusliikkeet. Suoraan yrityksiltä kerättävien tietojen lisäksi hintaindeksien laadinnassa käytetään hyväksi myös muiden Tilastokeskuksen tilastojen hintatietoja tai indeksipistelukuja.

1.5 Lait, asetukset ja suositukset

Maatalouden hintaindeksit laaditaan Tilastokeskuksessa yhteistyössä Eurostatin kanssa perustuen ”herrasmiehsopimukseen”. Maatalouden ostohintaindeksin hintatietojen keruu ja tilaston laatiminen perustuu välillisesti seuraaviin lakeihin: EP:n ja neuvoston asetus maatalouden tilinpidosta (EY) N:o 138/2004, Laki maaseutuelinkeinotilastoista 20.12.1996/1197, Laki maaseutuelinkeinorekisteristä 29.12.1994/1515, Tilastolaki 23.4.2004/280.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi lasketaan Laspeyres'n hintaindeksin mukaisesti. Indeksien laskenta vaatii perusvuoden painorakenteen lisäksi indeksin sisältämien tuotteiden ja palveluiden kuukausittaisen hintaseurannan. Perusvuotta vaihdetaan yleensä viiden vuoden välein, jolloin painorakenne muutetaan vastaamaan perusvuoden tilannetta. Perusvuosi päättyy nollaan tai viiteen.

Painorakenne perustuu tilaston perusvuotena hankittujen tavaroiden ja palveluiden ostokustannuksiin sekä muilta maataloilta välituotekäyttöä varten hankittujen viljelykasvituotteiden kustannuksiin.

Indeksit lasketaan kuukausi-, neljännesvuosi ja vuosi-indekseinä.

Kutakin indeksiin kuuluvaa hyödykettä on valittu edustamaan yksi tai useampi tuote tai palvelu, joiden hintoja seurataan kuukausittain. Hintatiedot ovat koko kuukauden määräpainotettuja keskihintoja tai hintoja tilastokuukauden 15. päivän sisältävältä viikolta. Joitakin hintatietoja, kuten investointitarvikkeiden ja varaosien hintoja, kysytään tarvittaessa harvemmin.

Indeksilaadintamenetelmää on kuvattu tarkemmin tilaston kotisivuilta löytyvissä menetelmäkuvauksissa ja maatalouden hintaindeksien käsikirjassa ([Handbook for EU Agricultural Price Statistics](#), March 2008).

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi mittaa maataloudessa, puutarhataloudessa ja turkistarhauksessa käytettävien tuotantotarvikkeiden ja -palveluiden sekä investointien hintakehitystä. Indeksien laskentaa varten kerätään noin 350 hintatietoa. Indeksit ei kata palkkojen, palkkakustannusten, vakuutusmaksujen eikä korko- ja pellon vuokramenojen kehitystä. Indeksit kattaa koko Suomen ja alueellista jakoa ei ole.

Tilasto mittaa maataloudessa käytettävien tavaroiden ja palveluiden ostohintojen ns. puhdasta hinnanmuutosta. Indeksilaskenta perustuu parivertailuun. Ideana on seurata tilaston sisältämien tuotteiden ja palvelujen hintoja ja laskea niiden avulla indeksipisteluvut. Tuotteet kuitenkin muuttuvat ajassa. Niiden fyysisissä ja taloudellisissa ominaisuuksissa tapahtuu muutoksia, jolloin suora parivertailu ei ole mahdollista. Tällaisissa tapauksissa estimoidaan laadunmuutumisesta johtuva osa hinnanmuutoksesta, ja se eliminoidaan tilastosta. Esimerkiksi traktorin tekniset ominaisuudet muuttuvat uuden mallin myötä, tuotteen takuu- tai rahoitusehdot saattavat muuttua tai paljousalennusten ehtoja muutetaan; tämänkaltaisista muutoksista johtuva hinnanmuutos ei vaikuta indeksin pistelukuihin.

Laadunmuutoksia on erityisesti lannoitteissa, rehuissa ja koneissa. Tuottajien ostamat tarvike-erät ovat erikokoisia ja myös rahtikustannus vaihtelee; indeksissä pyritään seuraamaan samankokoisen tavaraerän hintaa tilalle toimitettuna. Lannoitteiden ja rehujen osalta oletetaan, että ne käytetään saman tuotantojakson aikana.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Indeksi julkaistaan 45 päivää tilastoneljänneksen päättymisen jälkeen. Mikäli 15. päivä osuus viikonloppuun tai arkipyhään, julkaistaan tilasto seuraavana arkipäivänä. Marraskuun puolivälissä julkaistaan ennuste koskien vuoden keskimääräisiä pistelukuja. Tarvittaessa julkaistaan ylimääräisiä tilastojulkistuksia. Tarkempi julkaisuaikataulu löytyy osoitteesta: <http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksistä julkaistaan internetissä julkistusten yhteydessä tuoreimpia lukuja käsittelevä lyhyt tiedote, joka löytyy tilaston kotisivulta.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi julkaistaan seuraavissa paikoissa: Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksin kotisivuilla (<http://tilastokeskus.fi/til/ttohi/index.html>), Suomen tilastollisessa vuosikirjassa, Tilastokatsauksissa, Maataloustilastollisessa vuosikirjassa (Luke) ja Eurostatin julkaisuissa ja tietokannoissa.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksiin liittyvää dokumentaatiota on saatavissa tilaston kotisivulta sekä tilastoa tuottavalta Tilastokeskuksen vastuualueelta (sähköpostiosoite mthi@stat.fi ja puhelinnumero 029 551 1000 / maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi).

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Maatalouden hintaindeksit ovat vertailukelpoisia pääosin muiden EU-maiden maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksien kanssa.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksiä on laskettu vuodesta 1990 lähtien Eurostatin luokituksilla. Indeksisarjat eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia nykyisin käytössä oleviin indeksisarjoihin, esimerkiksi verotuksen ja luokitusten osalta.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Maatalouden hintaindeksit kuvaavat maataloustuotteiden ja tuotantovälineiden arvonlisäverottomien hintojen muutoksia: indeksit eivät kuvaa määrien, viljelijän saaman tulon tai menojen muutoksia. Suomen liittyessä Euroopan unioniin vuonna 1995 muutettiin maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksin laskentaperusteita Eurostatin luokitusten mukaisiksi. Maatalous tuli vuoden 1995 alusta arvonlisäverotuksen piiriin, mikä laski indeksiä tuona ajankohtana.

Lisätietoja

Marianne Rautelin 029 551 3421
Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

mthi@stat.fi
www.tilastokeskus.fi

Lähde: Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-6502 (pdf)